НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 49-354-04-67
Дата 14 / 07 2023 г.

33
12

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
49-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-Н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА КОМИСИЯТА
ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
Г-Н ЙОРДАН ЦОНЕВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 80, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме аргументирано предложение за изменение на приетия на първо гласуване проект на Закона за държавния бюджет за 2023 г., № 49-302-01-44, внесен от Министерския съвет на 5 юли 2023 г., както следва:

В чл. 24, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. На ред II. „РАЗХОДИ“ числото „289 563,2“ се заменя с „315 463,2“.

2. На ред II. „РАЗХОДИ“, т. 1. „*Текущи разходи*“ числото „281 563,2“ се заменя с „304 963,2“.

3. На ред II. „РАЗХОДИ“ , т. 1.1. „Персонал“ числото „193 006, 1“ се заменя с „216 406,1“.

4. На ред II. „РАЗХОДИ“, т. 2. „*Капиталови разходи*“ числото „8 000“ се заменя с „10 500“.

5. На ред II. „РАЗХОДИ“, т. 2. „*Капиталови разходи*“ се създава т. 2.2:

„2.2. Разходи за ремонти и поддръжка на язовирни стени и съоръжения за дейности на оператор – 2 500“.

6. На ред III. „БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ)-(+/-)“ числото „115 177,2“ се заменя със „141 077,2“.

7. На ред III. „БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ)-(+/-)“, т. 1. „Бюджетно взаимоотношение с централния бюджет (+/-)“ числото „180 796,6“ се заменя с „206 696,6“.

8. На ред III. „БЮДЖЕТНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ (ТРАНСФЕРИ)-(+/-)“, т. 2., т. 2.1. и т. 2.1.1. - навсякъде числото „44 949,9“ се заменя с „50 449,9“.

Извършените промени да бъдат отразени на съответните места.

ВНОСИТЕЛИ:

Данаил Петров Петров
Маргарита Димитрова Генчева
Георги Николаев Георгиев
Ангел Нешов Георгиев
Цветан Фърнаджиев Фърнаджиев
Коста Георгиев Стоянов
Борис Димитров ~~Асадинов~~
Ивайло Василев Попов

мотиви

Проектът на Бюджет 2023 предвижда дефицит на касова основа в размер на 2,5% от прогнозираният БВП.

Вече стана ясно от публични изказвания, както на финансовия министър, така и на редица икономисти и депутати, че е налице възможност дори за допълнителни буфери, които не са планирани, но са твърде вероятни да се случат.

На първо място, капиталовите разходи, макар да бяха намелени с 2 млрд. лв. спрямо първоначално планираните в проекта на бюджет на служебния кабинет, все още са твърде високи и нереалистични на фона на тяхното изпълнение назад във времето. По тази линия ще е налице ок. 500 млн. лв. допълнителен буфер под формата на планирани разходи, които по всяка вероятност няма да бъдат реализирани.

На второ място, изпълнението на данъчните приходи върви много по-добре от планираното, като месечния отчет към месец май показва, че салдото по КФП на касова основа е все още на излишък, а данъчните приходи нарастват с двойно по-висок темп от планирания от служебния кабинет.

Добавяйки и очакваната корекция в данните за БВП за 2022 г. , а оттам и за прогнозираният такъв за 2023 г., то допълнителните приходи в Бюджет 2023 г., в резултат на всичко казано, биха могли да бъдат ок. I млрд. лв. до 1,5 млрд. лв. над тези, които са планирани в момента.

Всичко това ни дава основание да смятаме, че е налице значително фискално пространство за провеждане на спешна политика по доходите за сектори, министерства и ведомства, които до този момент не са били приоритет, без това да доведе до влошаване по никакъв начин на заложеният дефицит.

КНСБ настоява общо за 170 млн. лв., които няма да натоварят по никакъв начин бюджетните разходи, нито фискалната устойчивост на страната. Мотивите ни за промяна в отделните точки са:

1. ПО Т.1

Предложението по **т. 1** за промяна на **Разходи за персонал** в бюджета на Министерството на земеделието и храните от Закона за ДБРБ 2023, разчетени за периода **1 юли - 31 декември 2023 г.** със **22,4 млн. лева** ще позволи увеличение на трудовите възнаграждения с поне 15% на работещите и служителите от системите на Министерството в това число са Изпълнителна агенция по горите, ИА „Борба с градушките", ИА

„Рибарство и аквакултури", БАБХ. Направеното предложение е във връзка с изчисления ръст на кумулативната инфлация за последните 24 месеца и още повече във връзка с традиционно ниските заплати на работещите на терен в различните системи на Министерството на земеделието и храните. Дейността на министерството е насочена към:

- ✓ гарантиране на **хранителната сигурност**;
- ✓ повишаване на **конкурентоспособността на българските селскостопански продукти** в условия на членство в ЕС, осъществяване на единен контрол по хранителната верига за осигуряване на безопасност на храните и хуманно отношение към животните;
- ✓ **разнообразяване на икономиката** и подобряване на условията на живот в селските райони;
- ✓ създаване на условия за устойчиво развитие на **рибарския и горския** сектори;
- ✓ превръщане на **аграрната наука** в основен фактор за устойчиво развитие на българското земеделие, чрез разработване на интегрирани научни проекти в приоритетни направления;
- ✓ създаване на условия за ефективно използване на научния потенциал и неговото развитие, повишаване качеството на научните изследвания в унисон с европейските приоритети в областта на земеделието, израстване в научната кариера и приобщаване на учените към Европейското изследователско пространство;
- ✓ повишаване ефективността и разширяване на **защитаваната от градушки** територия;
- ✓ създаване на условия за устойчиво, конкурентноспособно и екологично **поливно земеделие** посредством възстановяването, разширяването и модернизирането на **хидромелиоративната инфраструктура**;

Реализирането на държавната политика в областта на земеделието и отговора на зеления и цифров преход в икономиката ни, се възлагат и провеждат посредством **структурите от системата на министерството, Селскостопанска академия, държавни предприятия**.

Поредното замразяване на работните заплати в тези звена е неприемливо, защото пряко засяга жизнения стандарт на работещите, а така също ще е пагубно за ефективността и резултатността от заложените цели, дейности и политика на отрасловото Министерство. Ниските доходи продължават да обезсърчават и демотивират и бездруго

недостатъчния административен капацитет, работещ на терен във всички структурни звена. Въпреки последното увеличение на работните заплати в последните години не успя да компенсира много от изоставащите заплати в отделните звена на Министерството **особено на висококвалифицирани специалисти, научни работници, изпълнителски кадри.**

Направеният ръст на възнагражденията към момента е само на базата „догонване" на увеличението на минималната работна заплата и доведе до изравняване на възнагражденията на квалифицираните специалисти с тези на неквалифицираните. Това се наблюдава във всички структури на Министерството:

- Допълнителни средства от 4 400 хил. лева да бъдат насочени към второстепенния разпоредител с бюджетни средства „Изпълнителна агенция по горите", за да се осигури 17% увеличение на заплатите на работещите в сектора.

Основната причина за исканото увеличение на работните заплати в „Изпълнителна агенция по горите" е необходимостта за покриване на натрупаната инфлация от 29,5% през последните повече от две години (01.2021 - 05.2023 г.).

Мотивирането на заетите в областта на горското дело е ключов елемент за задържането на специалистите в сектора и защитата на българската гора. Неблагоприятният общ коефициент на демографско заместване на работната сила в страната (69 на 100) налага, особено за сектори със стратегическо значение за българското общество, каквото е горското стопанство, стимулирането на заетите в него, които да получават достойно заплащане за труда си.

- Насочват се средства и за **ИА „Борба с градушките" и ИАРА**, където средната работна заплата е **1000 - 1100** лв. В ИАБГ над 700 ракетострелци продължават да получават малко над МРЗ за страната.

Квалифицирани специалисти от ИАРА, които отговарят и **за телефон 112** работят за между 900 и 1000 лв. месечно.

В тези структури намаление на персонала е невъзможно, администрацията е от години в намален състав, а ракетострелците при увеличения брой на площадките са в нарушение на нормативите за работно време и почивки.

Ако не бъдат осигурени горепосочените средства за ръст на заплатите, системите отново ще останат хронично недофинансирани, с изключително лоши и рискови условия на труд за всички работещи и най-

вече с унизителното заплащане на високо квалифицирани и отговорни специалисти и работещи.

2. По т. 4 - Селскостопанска академия

Селското стопанство е единствения отрасъл на икономиката, за който е изградена и обществено финансирана специална структура за научно обслужване - **Селскостопанска академия**, която обхваща 29 института и научни центрове и 13 опитни станции във всички основни направления на селскостопанската наука. Спецификата на отрасъла изисква развиване и прилагане на силна научно-изследователска дейност, което означава създаване и развиване на висококвалифицирани кадри, но най-вече привличане и запазването им в отрасъла. Приложните изследвания, които ССА провежда са един от основните компоненти на изследователската дейност и тяхното изпълнение в приоритетни научни области е от ключово значение за развитието на иновациите в полза на икономиката и обществото.

От десетилетия наблюдаваме неравнопоставено отношение и подценяване на **Селскостопанска академия и аграрната наука** в политиките на Република България, което се изразява в хронично недофинансиране на ССА, ниско заплащане, демотивиращи условия на труд, липса на перспектива за постоянния научен състав. Всичко това, заедно с тежката демография в България, демотивира младите научни кадри и прави академията непривлекателна кариера за младите аграрни специалисти.

В предложения Закон за държавния бюджет на Република България за 2023г. предвидения трансфер към ССА за 2023г. е 44 949,9 хил. лв. Увеличението спрямо 2022г., в т.ч. след актуализацията от м. юли 2022 е в размер на 6,7 млн. лв. и е свързано само с повишаване на минималната работна заплата/ 1.01.2023 на 780 лв. Отново липсва перспектива за човешкия потенциал в системата.

При така предложения бюджет за втора поредна година е налице ярко несъответствие в заплащането на труда на една и съща категория учени в научно-изследователските организации - ССА и БАН - и в държавните висши училища. Този проблем, генериран от приетото през 2020 г. ПМС 371 от 17.12.2020, регламентиращо минимален размер на основна заплата на асистент в държавните висши училища от 1770лв. доведе до и продължава да поставя **сериозни различия** в заплащането на учени на еднакви длъжности в ССА (от асистент - 1380 лв. до професор - 1680 лв.) и във ВУЗ (от асистент 170 лв.), отговарящи на еднакви изисквания по Закона за развитие на академичните степени в Р България,

ЗРАСРБ. Това несъответствие продължава да задълбочава дългогодишните структурни проблеми с привличането на млади изследователи в ССА, с качеството на научните изследвания и интеграцията на аграрната наука към световната и да провокира социално напрежение.

Ще подчертаем отново, че България има ясен ангажимент към целите на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017-2030г., а вече поредна година наблюдаваме изоставащите темпове на доходите на работещите особено в системата на аграрната наука и забавяне на планирания ръст на публичното финансиране на научните изследвания и развойна дейност, НИРД, като процент от БВП, отделян за наука в изпълнение на Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2017-2030, и делът от БВП за наука), което за 2023г. трябва да е 0,8% от БВП, през 2024г. 0,9%, а през 2025г. 1% от БВП.

С направеното предложение предложеният допълнителен ресурс ще осигури достигане на работните заплати на работещите и научния състав в Академията до тези от БАН и държавните ВУЗ и ще компенсира натрупаната инфлация чрез увеличението на средствата за заплати на научен, технически и административен персонал. Поддържането и развиването на научния потенциал в ССА е от ключово значение за развиване на сектора и системата на земеделието, защото човешките ресурси в науката винаги са били и ще бъдат ключов фактор.

ВНОСИТЕЛИ:

Дончев Петров Петров
Маргарита Атанасова Генчева
Георги Николаев Георгиев
Ангел Нешов Георгиев
Ивелин Кървавов Кървавов
Коста Георгиев Стоянов
Борис Димитров Аладжов
Ивайло Василев Попов